

РЕШЕНИЕ

№ 96

Гр. София, 19.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение в съдебно заседание на двадесети юни през две хиляди и двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:	БИСЕР ТРОЯНОВ
ЧЛЕНОВЕ:	НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
	ДИМИТРИНА АНГЕЛОВА

при секретар Г. ИВАНОВА и
в присъствието на прокурора КАЛИН СОФИЯНСКИ
изслуша докладваното от съдията Н. Трифонова н. д. № 391/2022 година.

Касационното производство е образувано по повод постъпил протест от представителя на Военно-апелативна прокуратура срещу въззивно решение № 6 от 28.03.2022г., постановено по ВНОХД № 53/2021г. по описа на Военно-апелативния съд с релевиращи касационните основания по чл.348, ал.1, т.1, т.2 НПК. Като допуснати съществени процесуални нарушения, се отбелязва наличието на пороци в анализа на доказателствения материал, послужил на съдебните инстанции при мотивиране на изводите относно фактическите и правни въпроси по делото. Твърди се, че в резултат на съществените процесуални нарушения се е стигнало и до неправилното приложение на материалния закон и оправдаване на подсъдимия. Искане се от касационната инстанция да отмени въззивното решение и да върне делото за ново разглеждане на апелативната инстанция.

Срещу протеста е постъпило възражение от защитника на подсъдимия, в което се подчертава, че доводите на прокуратурата касаят единствено обосноваването на атакувания съдебен акт, а това не съставлява касационно основание, по което настоящата инстанция може да се произнесе. Защищава тезата, че не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и на материалния закон, поради което счита, че решението на апелативния съд следва да се остави в сила.

В съдебното заседание пред Върховния касационен съд представителят на Върховна касационна прокуратура заявява, че частично поддържа протеста. Не споделя аргументите изложени в него относими към обосноваването на съденото решение. Но се солидаризира с доводите относно наличието на съществен порок в същото - липса на мотиви във връзка с отхвърлянето на съдено-техническата експертиза, както и относно ползваните от подсъдимия отпуски и изписаните количества гориво по време на същите, и за констатирания остатък от гориво по време на проверката. Счита, че касационната инстанция следва да отмени въззивното решение, поради допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила и да върне делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд.

Защитникът на подсъдимия Г. - адв. Г. оспорва аргументите изложени в протеста, като акцентира на съображенията намерили място във възражението му.

Подсъдимият подкрепя аргументите на защитника си. В последната си дума изразява желание въззивното решение да се остави в сила.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, второ наказателно отделение, като обсъди доводите, релевирани в касационния протест, становището на страните от съдебното заседание и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в рамките на правомощията си, установи следното:

С присъда № 106 от 02.06.2021г. постановена по НОХД №11/2019 год. по описа на Военно-окръжен съд - София, подсъдимият С. Г. е признат за невиновен по повдигнатото му обвинение по чл.202, ал.1,т.1, вр. чл.201, вр. чл.26 НК, а именно, при условията на продължавано престъпление, за периода 21.07.2011г.-17.11.2015г. в „База за тренировка и възстановяване“ [населено място], местност „К.“, в качеството си на длъжностно лице, да е присвоил чужди движими вещи, собственост на в.ф. 520990- Д. М. общо 4917,8л. дизелово гориво на обща стойност 11 919,55лв., връчени в това му качество да пази и управлява, като за улесняването на присвояването е извършил и друго престъпление- по чл.311, ал.1, вр. чл.26 НК и на основание чл.304 НПК е оправдан.

Отхвърлен е изцяло предявения срещу подсъдимия граждански иск за претърпени имуществени вреди в размер на 11919,55лв. от в.ф. 520990- Д. М.

По повод постъпил протест е било образувано въззивно производство за проверка на присъдата. С решение № 6 от 28.03.2022г. по ВНОХД № 53/2021г. по описа на Военно-апелативния съд, присъдата е била потвърдена изцяло.

Върховният касационен съд намира протеста за неоснователен.

Касационните доводи в него са представени като наличие на касационните основания по чл.348, ал.1,т.1 и 2 НПК. Посочените като допуснати съществени нарушения на процесуалните правила в голямата си част всъщност касаят обосноваването на въззивния акт, което не съставлява касационно основание. Това обстоятелство се отчита и от представителя на Върховна касационна прокуратура, който в съдено заседание заявява, че не поддържа протеста в тази му част. Въпреки това настоящият съдебен състав намира за необходимо отново да отбележи, че в рамките на редовното триинстанционно производство касационната инстанция не може да ревизира суверенната воля на инстанциите по фактите да приемат за достоверни или да не кредитират определени доказателства. Контролът по отношение формиране вътрешното убеждение на въззивния съд е недопустим, ако не са констатирани пороци в доказателствената дейност. Проверката, която касационната инстанция дължи, се простира единствено по отношение на материалната и процесуална законосъобразност и изключва тази по отношение на обосноваването на атакувания акт. Именно за това касационната инстанция не разполага с възможности да анализира оплакванията в протеста и да ревизира: решението на апелативната инстанция да кредитира обясненията на подсъдимия и показанията на св. Х., М., Д., Н., Я., отказът да се ползват с доверие показанията на св.В., Б. и Зд.Н., както и на охранителите заявили, че не са възприели пускането в действие на агрегата.

На проверка подлежи оплакването, че обясненията на подсъдимия не са проверени, с което са нарушени принципите по чл.14 НПК, като е подхотено едностранчиво и избирателно, респективно не са мотивирани изводите на въззивния съд да им се довери. С тези оплаквания настоящия съд не може да се съгласи. Отчитайки двойнствената роля на обясненията, въззивният съд е направил пространен доказателствен анализ, включващ и обясненията на подсъдимия, като е изложил подробни мотиви относно всяко едно обстоятелство относимо към

повдигнатото му обвинение /стр-19-20 от мотивите към решението/. Обсъдена е цялостната доказателствена съвкупност и са аргументирани в нужния обем изводите кои доказателства да се ценят и на кои да не се даде вяра. Защитната теза на подсъдимия е внимателно проверена от въззивния съд, чрез съпоставка с доказателствата по делото, и в крайна сметка не е оборена.

Основните моменти, които са подлежали на доказателствена проверка са няколко: пускан ли е агрегатът от подсъдимия през инкриминирания период, когато е прекъсвало електроподаването в „База за тренировки и възстановяване“, правено ли е това и с цел поддръжка и профилактика, можело ли е запускането му да стане с подаване на ток от акумулатор от лек автомобил. Същите са изяснени достатъчно подробно въз основа на надлежно събрани и коректно интерпретирани гласни и писмени доказателства.

Обсъждайки процесуалната законосъобразност на доказателствата, следва да се изрази съгласие с възраженията в протеста, относно процесуалната годност на показанията на св.Я. . Въпросният свидетел е допуснат до разпит пред въззивния съд в рамките на проведено пред втората инстанция съдебно следствие. Въпреки че причината за изслушването му от съда е ясно обективирана в протокола от съдено заседание, същата не прави законосъобразно приобщаването на показанията му към доказателствения материал. Изслушвайки го в качеството си на бивш експерт, компетентен по въпросите касаещи техническата годност и поддръжка на агрегата, въззивният съд противно на процесуалните изисквания е подменил оценка, която при нужда би следвало да се направи от експерт по реда предвиден в НПК, с показания на свидетел. Оправдано е недоволството на прокурора от подобен процесуален похват, както и изразеното неразбиране относно същността на депозираните от него показания. Процесуалният закон в чл.117 НПК предвижда със свидетелски показания да се установяват факти, които свидетелят е възприел и са относими към делото. В конкретния случай, св.Я. няма никаква връзка с предмета на доказване, освен техническите знания, с които разполага за подобен вид техника. Спазването на процесуалните правила за законосъобразност на приобщените доказателства, изисква констатирането, че дадените от свидетеля показания, незаконосъобразно са ползвани от въззивния съд. Но изключвайки ги от доказателствената съвкупност, не се констатира дефицит, който да компрометира изводите на въззивния съд относно правилно възприетите факти, относими към експлоатацията на агрегата, нуждата от профилактика, тъй като въпросните показания не са единствен или решаващ източник на информация в тази насока.

Съществено нарушение на процесуалните правила прокурорът съзира в липсата на мотиви към въззивното решение, относно некредитирането на заключението на съдебно-техническата експертиза. С възражението касационната инстанция не може да се съгласи. Аргументирано са изложени съображенията, поради които апелативният съд не се е доверил на въпросното заключение / стр.22-23 от решението/. Констатираните вътрешни противоречия в същото досежно възможността да се приведе в работен режим агрегатът, както и несъответствията в периода от време, през който е посочено в експертизата, че той не е ползван / от 2012г/ и свидетелските показания и писмени доказателства в обратната посока, са дискредитирали експертното заключение и са довели до неговото отхвърляне от съдебните инстанции. Фактически констатации различни от заключението на въпросната експертиза са направени и в самия обвинителен акт, в който се посочват три случая, в които държавното обвинение приема, че през инкриминирания период- 2011-2015г. агрегатът е работел, като две от тях са след 2012г.

Не е останали извън вниманието на въззивния съд и поставените в протеста въпроси свързани с несъответствието между вписаните часове на работа на

агрегата и справките от ЧЕЗ за спиране на токоподаването, както и относно времето, през което подсъдимият е бил в отпуска и попълнените документи за разход на гориво. Обстоятелството, че е било нужно и се е извършвало пускане на агрегата не само по време на спиране на тока, но и с цел поддържането му в добро техническо състояние, са изследвани достатъчно подробно като с необходимата аргументираност са мотивирани и фактическите изводи. Безспорно констатираните пропуск във воденето на точния отчет на работните часове на агрегата, правилно не са възприети от въззивния съд като безспорно и категорично доказателство за присвоителни действия от страна на подсъдимия по отношение на повереното му имущество- дизелово гориво за въпросния агрегат. Убедителен отговор в мотивите на въззивното решение е намерил въпросът свързан с констатираните съвпадения в периодите на ползван отпуск от подсъдимия и вписаните в картоните и ведомостите за отчитане работата на агрегата работни часове / стр.30-32 от решението/. Възприемайки като достоверни обясненията на подсъдимия за формалното ползване на отпуска и присъствието му на работното място, въззивният съд ги е проверил чрез показанията на изброените свидетели / св.И., св.П., св.М., св.Д./. Съпоставил ги е с данните за естеството на извършваната от него работа и факта, че е бил единственият човек, натоварен с поддръжката на базата.

Изложени са мотиви и относно установеното количество дизелово гориво при направената проверка от военна полиция и от определената комисия. Установените след преглед на документите и след фактическа проверка 40л. гориво повече от това, с което е задължен по документи подсъдимия, правилно не са интерпретирани като доводи в полза на обвинението, а именно уличаващи подсъдимия в присвояване.

Настоящата инстанция намира за нужно да отбележи процесуален пропуск, допуснат от въззивната инстанция, който не е посочен в касационния протест, но е относим към законосъобразността на приобщено по делото доказателство. Касае се за цитираната във въззивното решение номограма / стр.22/ даваща заключение за шума, възпроизвеждан от процесния агрегат и възможността да се възприеме на дадено разстояние. Въпреки, че апелативната инстанция изрично е отбелязала, че въпросното доказателство не е събрано по предвидения процесуален ред, се е ползвала от заключенията на посоченото изследване. Този извод е незаконосъобразен и не може да бъде споделен от касационната инстанция. Недопустимо е в доказателствената съвкупност, въз основа на която се градят фактическите и правни изводи на съда да се включват доказателства, които не са събрани по установения от закона ред. Разпоредбата на чл.13, ал.2 НПК визираща един от основните принципи на наказателния процес, точно посочва изискването към съда, както и към прокурора и разследващите органи, обективната истина да се разкрива по реда и със средствата, предвидени в закона. Отделен е въпросът, че изводите на въззивния съд относно невъзможността шумът от работещия агрегат да се чуе в помещението, в което са пребивавали охранителите, се подкрепят и от не малко гласни доказателства.

Може да се обобщи, че аргументирано въззивният съд е отхвърлил твърденията на прокуратурата, поставени в основата на обвинителната теза, че бракуването на акумулатора, зачислен за обслужването на агрегата през 2011г. прави невъзможна експлоатацията му. Доказателственият дефицит от който страда обвинението срещу подсъдимия, че е използвал зачисленото му дизелово гориво не за нуждите на въпросния агрегат, а за лични нужди, като е зареждал автомобила си с него, не е могъл да се преодолее от предходните две инстанции въпреки предприетите действия по събиране и проверка на доказателствата.

В тази връзка са правилни изводите на въззивният съд, че преки доказателства за присвоителните действия на подсъдимия няма, но не са налице и косвени, които обсъдени във взаимовръзка да обосновават единственият възможен извод за съпричастност на подсъдимия към повдигнатото му обвинение. Може да се твърде само наличие на предположение за извършване на инкриминираните деяния, но не и наличие на достатъчно убедителна и безпротиворечива на доказателствена съвкупност, нужна за признаването на подсъдимия за виновен.

Като обобщение може да се направи заключението, че въззивната инстанция не е допуснала съществени нарушения на процесуалните правила в твърдяната от държавното обвинение насока. Доказателственият анализ е направен в съответствие в изискванията за обективност, всеостранност и правдивост, като контролирана инстанция е изложила нужните мотиви за да обоснове изводите си относно фактите и доказателствената им обезпеченост. Въз основа на правилно установена фактическа обстановка, базирана на законосъобразно приобщени и анализирани доказателства / не включващи показанията на св.Я. и номограмата/, се е достигнало и до верния извод, че обвинението срещу подсъдимия не е доказано с нужното категоричност и убедителност, поради което и той е оправдан.

Убедителни отговори въззивният съд е дал на всички въпроси касаещи правната страна деянието. Констатираните противоречиви твърдения на прокуратурата още в обвинителния акт, са анализирани от апелативната инстанция като подкрепящи извода за липса на обективни и субективни признаци на престъплението по чл.202 НК. Твърдението, че бракуването на акумулатора за хранване на агрегата още на 21.07. 2011г. прави невъзможно пускането му в действие, е било експонирано от обвинението като определящ факт, доказващ присвояването на отпусканото на подсъдимия гориво след този период до 17.11.2015г. улеснено от съставянето на документи с невярно съдържание- картони за отчитане работата на агрегата и разходването на гориво, ведомост за разходване на гориво, искане за отпускане на материални ценности. На фона на така конструираната обвинителна теза, въззивният съд правилно отбелязва последващите факти, които прокуратурата не отрича, а именно, че всъщност агрегатът е работел на посочени в обвинителния акт дати през инкриминирани период и е служел за хранване с тока на базата при спиране на токоподаването.

Касационният съд не съзира нарушения във връзка с правата на прокуратурата, като се твърди в протеста. Обстоятелството, че апелативният съд не е удовлетворил алтернативно направеното искане на представителя на държавното обвинение за връщане на делото за доразследване кореспондира с правомощията на въззивната инстанция съобразно чл.334 НПК.

По изложените съображения, съдът намира касационният протест за неоснователен. При постановяване на въззивното решение не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и на материалния закон, поради което решението следва да се остави в сила.

Предвид изложеното и на основание и на основание чл.354, ал.1,т.1 НПК

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 6 от 28.03.2022г., постановено по ВНОХД № 53/2021г. по описа на Военно-апелативния съд

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: